

Warszawa, 02-06-2024 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Marcin Wiącek

KMP.570.1.2024.OR

Pan

Tomasz Siemoniak

Minister Spraw Wewnętrznych

i Administracji

ePUAP

Szanowny Panie Ministrze,

w nawiązaniu do pisma z dnia 2 maja 2024 r. (znak sprawy: BMP.0790.4.2.2024) uprzejmie dziękuję za wyrażone zapewnienie poddania analizie kwestii dostępu przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur (dalej: KMPT) do informacji i nagrań audio-video będących w dyspozycji funkcjonariuszy Policji.

Pożądaną jest jednak pilne zintensyfikowanie prac mających na celu oparcie praktyki policyjnej na spójnym, a przede wszystkim zgodnym z podjętymi przez Polskę zobowiązaniami międzynarodowymi, rozumieniu art. 20 Protokołu fakultatywnego do Konwencji w sprawie zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania (dalej: Protokół). Wskazana wykładnia winna znaleźć odzwierciedlenie w stosownym dokumencie wewnętrznym skierowanym do wszystkich jednostek Policji.

Obecne stanowisko prezentowane przez Policję poważnie utrudnia Rzecznikowi Praw Obywatelskich realizację powierzonych mu przez prawo zadań prewencyjnych. Delegacje KMPT w czasie swoich wizytacji w policyjnych miejscach zatrzymań spotykają się z odmowami przesłania kopii dokumentacji i nagrań z monitoringu,

co rzutuje na efektywność monitorowania sytuacji w miejscach pozbawienia wolności. Powyższa sytuacja w oczywisty sposób narusza postanowienia Protokołu.

Warto uwypuklić, że prezentowane przez Policję stanowisko jest też sprzeczne z wykładnią art. 20 Protokołu, dokonaną na moją prośbę przez Podkomitet ONZ ds. Zapobiegania Torturom oraz Innemu Okrutnemu, Nieludzkiemu lub Poniżającemu Traktowaniu albo Karaniu (SPT) i przedstawioną w opinii z dnia 8 listopada 2023 r.

Analogiczny pogląd SPT przywołał w swoim ostatnim rocznym sprawozdaniu, opublikowanym 15 marca 2014 r. Podkomitet podkreślił konieczność udostępnienia krajowym mechanizmom, w każdym czasie, pełnej dokumentacji niezbędnej do przeprowadzenia wizytacji. Przypomniął przy tym, że sformułowania „wizyta” nie można odnosić jedynie do okresu fizycznego przebywania przedstawicieli krajowego mechanizmu w placówce. Podkomitet wskazał, że „jakakolwiek sugestia, że taki dostęp do informacji ma być ograniczony do rzeczywistego czasu, w którym mechanizmy są w trakcie przeprowadzania wizytacji, stanowiłaby poważną przeszkodę dla pełnego wykonywania ich mandatu prewencyjnego określonego w Protokole fakultatywnym”¹.

Z uwagi na powyższe zwracam się do Pana Ministra o pilne zintensyfikowanie działań, które umożliwią przedstawicielom KMPT dostęp do wszelkich niezbędnych informacji podczas wizytacji jednostek organizacyjnych Policji.

Z poważaniem

Marcin Wiącek

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-wydano i podpisano elektronicznie/

¹ Zob. Aneks I do siedemnastego raportu rocznego Podkomitetu ONZ ds. Zapobiegania Torturom oraz Innemu Okrutnemu, Nieludzkiemu lub Poniżającemu Traktowaniu albo Karaniu, 15 marca 2024 r., CAT/C/79/2, p. 8-13. Raport dostępny na stronie internetowej:

https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=CAT%2FC%2F79%2F2&Lang=en.